

2022 році середня чисельність працюючих в порівнянні з минулим роком також зменшилась, але вже тільки на 1 особу або на 0,67%. Середня заробітна плата протягом трьох аналізованих років, щороку зростала в 2021 році на 2,82 тис. грн або 26,3%, порівняно з попереднім роком, якщо порівнювати 2022р та 2021р. то видно, що в 2022 році середня заробітна плата зросла на 0,52 тис. грн або 3,84%. У 2021 році ФОП дорівнював 19825,02 тис. грн., що на 4563,58 тис. грн. або 23,02% більше ніж в попередньому році, а в 2022 році ФОП був більший за 2021 рік на 768,30 тис. грн. або 3,15%.

**Список літератури**

1. Фінансова звітність Черкаського державного бізнес-коледжу. URL: <http://www.csbc.edu.ua/finans.php?finans=1>

**УДК 657.6**

**Радіонова Н. Й.**

д.е.н., професор,

професор кафедри фінансів та бізнес-консалтингу,  
Київський національний університет технологій та дизайну

**Пристапа Д. О.**

магістрант кафедри фінансів та бізнес-консалтингу,  
Київський національний університет технологій та дизайну

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АУДИТУ  
ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА**

Ефективна діяльність підприємства та зростання його потенціалу значною мірою залежить від забезпеченості та раціонального застосування оборотних активів загалом й товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) зокрема. Товарно-матеріальні цінності займають значну частку не лише у складі майна підприємства, особливе місце їм належить у структурі витрат, а отже вони мають безпосередній вплив на фінансові результати діяльності. Враховуючи це, аудиту товарно-матеріальних цінностей підприємства приділяють особливу увагу.

Основними завданнями аудиту товарно-матеріальних цінностей є перевірка:

- 1) наявності та порядку зберігання товарно-матеріальних цінностей;
- 2) правильного і своєчасного відображення в обліку всіх операцій руху товарно-матеріальних цінностей;
- 3) додержання підприємством встановлених норм списання;
- 4) відповідності аналітичних показників обліку товарно-матеріальних цінностей синтетичним;
- 5) правильності відображення в обліку переоцінки та уцінки товарно-матеріальних цінностей;
- 7) додержання підприємством вимог проведення інвентаризації ТМЦ [2, с. 83].

Аудит матеріальних цінностей доцільно починати з інвентаризації, яку проводять силами і коштами підприємства-замовника відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [3]. Аудитор може бути у складі інвентаризаційної комісії, або застосувати метод спостереження, що надасть можливість зробити висновки про правильність складання порівнювальної відомості й відповідність записів, внесених у неї бухгалтерією з фактичним станом ТМЦ.

Після інвентаризації аудитор переходить до документальної перевірки повноти оприбуткування та правильності списання матеріальних цінностей.

Джерелами інформації є: Баланс підприємства, реєстри синтетичного обліку товарно-матеріальних цінностей (Головна книга, Оборотно-сальдова відомість, відомості руху товарно-матеріальних цінностей, журнали-ордери № 6, 10, 11), аналітичні реєстри обліку товарно-матеріальних цінностей (оборотно-сальдові відомості по відповідних рахунках, звіти матеріально-відповідальних осіб тощо), первинні документи з обліку ТМЦ (картки складського обліку, накладні, рахунки-фактури тощо) [1, с. 229].

Перевіркою повноти оприбуткування і правильності оцінки куплених матеріальних цінностей аудитор з'ясовує, чи відповідають підсумкові суми, відображені у відомостях обліку матеріальних цінностей, даним інших облікових реєстрів (журналів-ордерів). Поряд із тим доцільно перевірити погодженість записів між синтетичним і аналітичним обліком за балансовими рахунками і субрахунками, на яких обліковуються матеріальні цінності. Виявлені розходження є результатом неповного оприбуткування цінностей. Особливу увагу приділяють перевірці операцій за рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», за дебетом якого відображається оплата боргу постачальнику за доставлені матеріальні цінності, за кредитом – їх надходження (оприбуткування). Протягом місяця, як правило, дебетових залишків на цьому рахунку не повинно бути, за винятком вартості оплачених матеріалів, що залишилися на кінець місяця в дорозі або не були вивезені зі складів постачальників.

Для виявлення фактів зміни назв або споживчих якостей цінностей (гатунку, марки, розміру, вологості тощо), штучного завищення ваги бруто, тари аудитор може застосувати експертну оцінку документів.

Одночасно з перевіркою повноти оприбуткування матеріальних цінностей вивчають правильність їх оцінки, керуючись Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [4].

Перевіривши правильність оприбуткування, аудитор приступає до аналізу списання матеріальних цінностей. Аудиторська процедура перевірки видаткових документів не може обмежуватися тільки зіставленням відпущених цінностей з установленими лімітами і зустрічною перевіркою документів, що знаходяться на складах і в цехах. Одночасно доцільно здійснити аналіз даних складського обліку після відпуску матеріальних цінностей, за допомогою чого можна виявити розмір завищених списань матеріалів у виробництво за рахунок обрахування, обважування, заниження гатунку при відпуску матеріалів у цехи, що сприяє утворенню необлікованих залишків матеріалів на складах із наступним їх вилученням.

#### **Список літератури**

1. Жуль В.О. Організація аудиту виробничих запасів/В.О. Жуль, Н.Й. Радіонова // Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу: матеріали виступів II Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (м. Київ, 25 березня 2021 р.): КНУТД, 2021. – С. 227-230.

2. Олійник І. В. Облік, аналіз і аудит товарних запасів / І. В. Олійник ; наук. кер. Н. Й. Радіонова // Динаміка розвитку сучасної науки : матеріали учасників міжнародної мультидисциплінарної наукової конференції, м. Чернігів, 15 листопада 2019 року. – Т. 1. – Чернігів : МЦНД, 2019. – С. 81-84.

3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 № 879.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246.

**УДК 330:675**

**Самков С. В.**

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності «Облік і оподаткування»,

Сумський національний аграрний університет

**Науковий керівник:**

**Гаркуша С. А.**

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Сумський національний аграрний університет

### **ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДЕТАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ З ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Зараз для бізнесу на перший план постають питання виживання і щоб об'єктивно оцінити поточну ситуацію на підприємстві, потрібен оперативний управлінський облік.